

Stockholms kommun

Rektorn vid Hässelbygårdsskolan

Beslut för grundskola, grundsärskola och fritidshem

efter tillsyn i Hässelbygårdsskolan
i Stockholms kommun

Tillsyn i Hässelbygårdsskolan

Skolinspektionen har genomfört tillsyn i Stockholms kommun under hösten 2013. Vid tillsynen besöker Skolinspektionen samtliga skolenheter i kommunen.

Hässelbygårdsskolan besöktes av Skolinspektionen mellan den 26 november 2013 och den 28 november 2013.

Fakta om skolan

Hässelbygårdsskolan ligger i Hässelby-Vällingby stadsdel i Stockholms kommun. Utbildningen vid Hässelbygårdsskolan omfattar förskoleklass och grundskola årskurserna 1-9. På skolan finns också en grundsärskola för elever i årskurserna 7-9. Vid läsåret 2012/2013 hade skolan även elever i årskurs 6 i grundsärskolan.

Skolan har sammanlagt 540 elever varav cirka 36 i förskoleklass och sex elever i grundsärskola. Cirka 50 procent av skolans elever går i grundskolans årskurser 7-9. Antal elever som går på fritidshem är 161. På Hässelbygårdsskolan finns en särskild undervisningsgrupp för elever med särskilda inlärningsbehov i årskurs 7-9. I skolan finns också tre så kallade förberedelseklasser för till Sverige nyanlända elever indelade i årskurserna 1-3,4-6 och 7-9. Dessa förberedelseklasser, enligt skolans uppgifter, räknas som särskilda undervisningsgrupper. Under läsåret 2012/2013 uppger rektorn att Hässelbygårdsskolan har tagit emot sammanlagt 49 nyanlända elever.

Skolan leds av en rektor och två biträdande rektorer, varav en har ansvar för förskoleklass och årskurserna 1-6 och den andra har ansvar för årskurserna 7-9. Rektorerna har själv ansvaret för grundsärskolan och den särskilda undervisningsgruppen. Hässelbygårdsskolans organisation är uppdelad i sex arbetslag varav tre tillhör årskurserna 7-9.

Kunskapsresultat

Årskurs 3

Skolverkets statistik (SIRIS) för de nationella ämnesproven i matematik och svenska som andraspråk visar att nästintill 100 procent av eleverna nådde kravnivån på samtliga delprov läsåret 2012/2013. I det nationella ämnesprovet i svenska saknas information i SIRIS då resultaten baseras på ett alltför litet antal elever. Av skolans egen resultatsammanställning framgår dock att nästintill alla elever nådde kravnivån på samtliga delprov i det nationella ämnesprovet i

svenska. För riket var motsvarande resultat i matematik 68 procent, i svenska 78 procent och i svenska som andraspråk 56 procent.

Hässelbygdsskolans resultatsammanställning för läsåret 2012/2013 visar att 81 procent av eleverna nådde kunskapskraven i matematik. Av skolans redovisning de senaste fem åren framgår det att det som lägst är 63 procent (läsåret 2010/2011) och som högst 90 procent (läsåret 2008/2009) som bedömdes uppnå kunskapskraven i matematik i slutet av årskurs 3.

I ämnet svenska uppnådde 73 procent av eleverna kunskapskraven läsåret 2012/2013. Av skolans egen redovisning de senaste fem åren framgår det att det som lägst är 54 procent (läsåret 2009/2010) och som högst 79 procent (läsåret 2010/2011) som bedömdes uppnå kunskapskraven i svenska i slutet av årskurs 3.

Skolans egna sammanställningar innehåller inga uppgifter om andel elever som bedömdes uppnå de nationella kunskapskraven i svenska som andraspråk läsåren 2011/2012 och 2012/2013. Vidare visar skolans uppgifter att 54 procent av eleverna nådde kunskapskraven i svenska som andraspråk läsåret 2010/2011.

Av skolans egen redovisning framgår att 87 procent bedömdes uppnå kunskapskraven i de samhällsorienterande ämnena och 100 procent bedömdes uppnå kunskapskraven i de naturorienterande ämnena i slutet av årskurs 3 läsåret 2011/2012. Vidare framgår av skolans resultatsammanställning att samtliga elever i Hässelbygdsskolan nådde kunskapskraven i de naturorienterande och i de samhällsorienterande ämnena läsåret 2012/2013.

Årskurs 6

Enligt SIRIS för läsåret 2011/2012 nådde 73 procent av eleverna i Hässelbygdsskolan kravnivån på samtliga delprov i de nationella ämnesproven i matematik och engelska. Motsvarande andel för det nationella ämnesprovet i svenska var nästintill 100 procent. För det nationella ämnesprovet i svenska som andraspråk saknas nationell statistik för läsåret 2011/2012 då resultaten baseras på ett alltför litet antal elever. Enligt skolans egna uppgifter fanns det inga elever som deltog i det nationella ämnesprovet i svenska som andra språk det läsåret. Dessa siffror ska jämföras med de för riket genomsnittliga resultaten som för matematik är 79 procent, för engelska 87 procent och för svenska 87 procent.

Den nationella statistiken för läsåret 2012/2013 är vid tiden för föreliggande beslut inte publicerad. Av skolans eget underlag för samma läsår framgår att 77 och 57 procent av eleverna nådde kravnivån på samtliga delprov i ämnet svenska respektive svenska som andra språk. I de nationella ämnesproven i

engelska och matematik nådde 90 respektive 88 procent av eleverna kravnivån på samtliga delprov.

Av Hässelbygårdskolans resultatsammanställning för läsåret 2012/2013 framgår att mellan 48 och 97 procent av eleverna nådde kunskapskraven beroende på ämne. Allra lägst var resultatet i svenska som andraspråk (48 procent) och allra högst i musik (97 procent). Skolans resultatsammanställning för läsåret 2011/2012 visar att mellan 7 och 97 procent av eleverna nådde kunskapskraven beroende på ämne. Allra lägst var resultatet i svenska som andraspråk (7 procent) och allra högst i musik (96 procent).

Årskurs 9

Enligt SIRIS var det genomsnittliga meritvärdet 206 poäng läsåret 2012/2013, jämfört med 213 poäng för riket som helhet. Under de fyra senaste åren har meritvärdet i Hässelbygårdskolan ökat från 177 poäng (läsåret 2009/2010) till 206 poäng (läsåret 2012/2013). Andelen elever som uppnådde minst betyget E i alla ämnen läsåret 2012/2013 var 68 procent. Under de fyra senaste åren har andelen elever som nått målen/kunskapskraven i samtliga ämnen ökat från 50 procent (läsåret 2009/2010) till 68 procent (läsåret 2012/2013). Motsvarande resultat för riket läsåret 2012/2013 var 77 procent.

Andel elever som läsåret 2012/2013 var behöriga till gymnasieskolans högskoleförberedande program varierade mellan 73 och 77 procent. Andel elever som var behöriga till gymnasieskolans yrkesprogram var 78 procent. Hässelbygårdskolans sammanställning för läsåret 2012/2013 visar att mellan 53 och 100 procent av eleverna nådde kunskapskraven beroende på ämne. Allra lägst var resultatet i svenska som andraspråk (53 procent) och allra högst i svenska (100 procent).

Nästintill alla elever i grundsärskolan nådde kunskapskraven i samtliga ämnen läsåret 2012/2013.

Helhetsbedömning

Tillsynen av Hässelbygårdsskolan visar att skolan behöver vidta åtgärder så att samtliga elever i större utsträckning ges förutsättningar att nå målen för utbildningen och utvecklas så långt som möjligt. Läsåret 2012/2013 nådde endast 68 procent av eleverna i årskurs 9 kunskapskraven i alla ämnen, meritvärdet var något under genomsnittet för riket och cirka en fjärdedel av eleverna hade inte behörighet till flera av de nationella gymnasieprogrammen. Av den nationella statistiken för de senaste fyra åren framgår dock en tydlig förbättring i meritpoäng samt antal elever som når målen i alla ämnen. Rektorn uppger att skolan får många nyanlända elever varje år och att detta påverkar kunskapsresultaten. Det är dock viktigt att skolan i sitt kvalitetsarbete fortsätter att följa upp och utvärdera insatta åtgärder för att kunna identifiera vad som är framgångsfaktorer och vad som inte fungerar.

Utredningen visar att Hässelbygårdsskolan behöver se till att de elever i grundskolan och grundsärskolan som har behov av att läsa svenska som andraspråk får det, och att dessa elever får sina kunskaper bedömda gentemot kunskapskraven i detta ämne. Skolinspektionen noterar att skolan har påbörjat sitt utvecklingsarbete på detta område men bedömer att arbete kvarstår innan rutinerna är förankrade hos berörda lärare.

Tillsynen visar att undervisningen i Hässelbygårdsskolan behöver utvecklas. Eleverna i grundskolan måste få möjligheter att utöva inflytande över planeringen av undervisningen i olika ämnen så att de kan ges större insikter över det egna lärandet. Vid flertalet av de lektioner som Skolinspektionen besökte pågick dock undervisning av god kvalitet och med god studiero.

Skolans plan mot kränkande behandling måste förbättras så att skolans åtgärder för att förebygga och förhindra att elever utsätts för kränkande behandling blir tydligare. Vidare behöver skolan se till att beslut om disciplinära åtgärder dokumenteras skriftligt. Tillsynen visar emellertid att Hässelbygårdsskolan arbetar aktivt för att skapa en trygg miljö för sina elever. Skolans elever berättar att personalen i Hässelbygårdsskolan är bra på att uppmärksamma och följa upp när det inträffar konflikter i skolan.

Tillsynen visar att skolans personal uppfattar att skolledningen är väl förtrogen med deras verksamheter och att samtliga i skolledningen verkar för att utbildningen planeras och utvecklas med inriktning att uppfylla de nationella målen. Rektorn vidtar åtgärder för att öka måluppfyllelsen, bland annat genom kompetensutveckling för personalen inom språkutvecklande arbetssätt och kollegialt lärande. Tillsynen visar också att det på skolan bedrivs ett aktivt kvalitetsarbete och att detta arbete pågår fortlöpande genom bland annat återkommande resultatkonferenser, elevhälsoarbete och pedagogiska insatser i syfte att höja

utbildningens kvalitet och måluppfyllelse. Ett exempel på pedagogisk insats handlar om så kallade samundervisning. Detta innebär att i flera klasser bedrivs undervisning genom att två ämneslärare eller en ämneslärare och en resurspedagog samverkar i syfte att ge eleverna den ledning och stimulans som de behöver i sitt lärande.

Vad avser verksamheten i grundsärskolan bedömer Skolinspektionen att den stimulerar elevernas utveckling och lärande. Av tillsynen framgår också att fritidshemmet samverkar med grundskolan för att skapa en verksamhet som kompletterar skolan innehållsmässigt samt att fritidshemmet erbjuder en god miljö och stimulerar elevernas utveckling och lärande.

Skolinspektionens ingripande

Föreläggande

Skolinspektionen förelägger enligt 26 kap. 10 § skollagen (2010:800) Stockholms kommun att vidta nedanstående åtgärder för att avhjälpa påtalade brister. De vidtagna åtgärderna ska senast den 20 mars 2014 redovisas för Skolinspektionen.

Grundläggande värden och inflytande

Bedömning

Stockholms kommun måste vidta följande åtgärd för att förbättra arbetet inom bedömningsområdet Grundläggande värden och inflytande.

- Se till att eleverna i grundskolan ges ett reellt inflytande på utbildningens innehåll.

Motivering

Enligt skollagen ska eleverna ges inflytande över utbildningen. De ska fortlöpande stimuleras att ta aktiv del i arbetet med att vidareutveckla utbildningen och hållas informerade i frågor som rör dem. Informationen och formerna för elevernas inflytande ska anpassas efter deras ålder och mognad. Av läroplanen framgår att lärarna har ett utpekat ansvar för att alla elever får ett reellt inflytande på arbetssätt, arbetsformer och undervisningens innehåll.

I förarbetena till skollagen (prop. 2009/10:165 s. 674) anges att eleverna har rätt till inflytande över undervisningen, skolmiljön och verksamheten i övrigt.

I samtal och intervjuer med elever i årskurs 6 och 9 i grundskolan framkommer att de till viss del kan komma med förslag på hur de kan redovisa sina arbeten samt att lärarna överlag varierar arbets- och redovisningssätt. Vidare berättar de intervjuade eleverna i årskurs 6 och 9 att de ibland kan välja när de ska ha

prov. I samma intervjuer framkommer dock att eleverna har lågt inflytande över innehållet i planeringen av undervisningen och att "det är oftast lärarna som bestämmer" utan att lämna utrymme för synpunkter. Vid lärarintervjuerna framgår att lärarna låter eleverna påverka arbetsformer och arbetssätt, dock är de osäkra hur eleverna kan involveras när det gäller inflytandet över undervisningens innehåll. Fler av de intervjuade lärarna pekar på att det centrala innehållet i kursplanerna styr också undervisningens innehåll och att det inte finns utrymme för elevmedverkan i detta sammanhang. Det framkommer även vid intervjun med skolledningen att elevernas inflytande över det egna lärandet är ett utvecklingsområde.

Att elevernas inflytande över undervisningens innehåll inte är så stort bekräftas av enkätresultatet bland grundskolans elever i årskurs 9 som Skolinspektionen genomförde under hösten 2012. I resultatet svarar sammanlagt 62 procent av eleverna "stämmer helt och hållet" eller "stämmer ganska bra" på påståendet "Det är bara lärarna som bestämmer vad vi ska arbeta med på lektionerna".

Utredningen visar sammanfattningsvis att eleverna inte ges inflytande över utbildningens innehåll. Verksamheten uppfyller därmed inte författningarnas krav och Stockholms kommun föreläggs att åtgärda bristen.

Författning

4 kap. 9 § skollagen, Lgr 11 1 Skolans värdegrund och uppdrag, Rättigheter och skyldigheter, 2.3 Övergripande mål och riktlinjer, Elevernas ansvar och inflytande, Lgr 11 2.8 Övergripande mål och riktlinjer, Rektorns ansvar

Trygghet och studiero

Bedömning

Stockholms kommun måste vidta följande åtgärder för att förbättra arbetet inom bedömningsområdet Trygghet och studiero.

- Se till att dokumentera beslut om disciplinära åtgärder.
- Se till att det upprättas en plan mot kränkande behandling som anger vilka åtgärder som ska vidtas under det kommande året.

Motivering

Beslut om disciplinära åtgärder

Om en lärare vidtar omedelbara eller tillfälliga åtgärder som är befogade för att tillförsäkra eleverna trygghet och studiero eller för att komma tillrätta med en elevs ordningsstörande beteende ska detta, enligt skollagen, dokumenteras skriftligt av den som genomfört åtgärden.

Vid intervjuer med elever och lärare i grundskolan framgår att det ibland förekommer att lärarna i grundskolan vidtar disciplinära åtgärder, till exempel visar ut elever som stör undervisningen under en del av lektionen eller omhändertar mobiltelefoner. I de flesta fall uppger de intervjuade lärarna i grundskolan att de inte dokumenterar dessa disciplinära åtgärder. Vissa av de intervjuade lärarna berättar också att de inte kände till att de behövde dokumentera de omedelbara eller tillfälliga åtgärder som är befogade för att tillförsäkra eleverna trygghet och studiero. Rektorn bekräftar i intervjun att skolan saknar tydliga rutiner för hur disciplinära åtgärder ska dokumenteras vad gäller omhändertagande av mobiltelefoner och att detta gäller såväl grundskolan som grundskärskolan. Vid faktagranskningen uppger rektorn att det enda som inte dokumenteras i dagsläget är när lärare omhändertar mobiltelefoner. Vidare uppger rektorn att elever som får lämna klassrummet tas omhand av annan personal eller så lämnas klassrumsdörren öppen och att ingen elev visas ut och lämnas utan tillsyn.

Plan mot kränkande behandling

Huvudmannen ska enligt skollagen se till att det varje år upprättas en plan med en översikt över de åtgärder som behövs för att förebygga och förhindra kränkande behandling av elever. Planen ska innehålla en redogörelse för vilka av dessa åtgärder som avses påbörjas eller genomföras under det kommande året. Enligt Skolinspektionens praxis innebär kraven i skollagen att behovet för de åtgärder som avses vidtas är klarlagda genom en kartläggning.

I Skolverkets allmänna råd för arbetet mot diskriminering och kränkande behandling (SKOLFS 2012:10) anges att arbetet bör bedrivas så att det återspeglar förhållandena i varje enskild verksamhet.

Skolinspektionen har tagit del av Hässelbygårdsskolans plan mot kränkande behandling som är gemensam för förskoleklassen, grundskolan, grundskärskolan och fritidshemmet. Planen beskriver bland annat skolans vision samt skolans främjande och förebyggande arbete. Planen innehåller också definitioner av relevanta begrepp samt uppgifter om rutiner och ansvarsfördelning. Vidare redogör planen för olika kartläggningsmetoder som genomförts på skolan.

Skolinspektionen konstaterar att vissa av de planerade åtgärderna som ska påbörjas under detta läsår är allmänt hållna och behöver förtydligas. Exempelvis när det gäller den förebyggande åtgärden om "att motverka kränkande behandling pga. religion eller trosuppfattning" hänvisar skolan till "klassråd, elevråd, arbetslag och trivselenkät för elever och föräldrar" utan att på ett konkret sätt förklara vad som avses göras i klassråd, elevråd, arbetslag. Vidare uppfattar Skolinspektionen att genomförandet av en trivselenkät för elever och föräldrar är ett sätt att mäta hur skolans förebyggande arbete fortskrider men att detta inte kan ersätta de konkreta förebyggande åtgärderna. Överlag konsta-

terar Skolinspektionen att flera av skolans förebyggande åtgärder snarare handlar om hur personalen ska agera när det gäller att förhindra diskriminering eller kränkning. Som skolans plan mot kränkande behandling i inledningen påpekar ska det förebyggande arbetet bland annat syfta till att avvärja risker för diskriminering, trakasserier och kränkande behandling.

Sammanfattningsvis visar utredningen att det finns brister i skolans arbete med disciplinära åtgärder och planen mot kränkande behandling. Verksamheten uppfyller därmed inte författningarnas krav och Stockholms kommun föreläggs att åtgärda bristen.

Författning

5 kap. 24 § och 6 kap. 8 §§ skollagen

Bedömning och betygssättning

Bedömning

Stockholms kommun måste vidta följande åtgärder för att förbättra arbetet inom bedömningsområdet Bedömning och betygssättning.

- Se till att lärarna i grundskolan och grundsärskolan utfärdar betyg i enlighet med författningarnas krav.
- Se till att den som beslutar om ett betyg daterar uppgiften i betygskatalogen och förser uppgiften med sin egenhändiga signatur samt att rättelser och ändringar i betygskatalogen dateras och signeras.

Motivering

Signering av betygskatalog

Enligt skolförordningen ska beslut om betyg dokumenteras i en betygskatalog. Enligt Skolverkets föreskrifter om betygskatalog ska den som beslutar om ett betyg datera uppgiften i betygskatalogen och förse uppgiften med sin egenhändiga signatur.

I de betygskataloger för årskurserna 6 - 9 i grundskolan som Skolinspektionen tagit del av saknas det signaturer av de lärare som beslutat om betyg i ämnet modersmål i såväl grundskolan som grundsärskolan. I vissa fall har rektorn, utan några särskilda skäl, signerat betyget i vissa språk inom ramen för modersmålsämnet. Vidare saknar de flesta av betygskatalogerna i grundskolan ett datum på när lärarna har signerat uppgiften. Skolinspektionen noterar också att skolan har gett betyg i ämnet "Nybörjarengelska". Vid kommunikation med rektorn efter tillsynsbesöket framkommer att detta är en ren administrativ miss från skolans sida och att ämnet inte undervisas i skolan.

Rättelser och ändringar i betygskatalogen

Av Skolverkets föreskrifter om betygskatalog framgår att rättelser och ändringar ska anges i betygskatalogen. Samtliga rättelser och ändringar i betygskatalogen ska dateras och signeras.

Skolinspektionen har vid tillsynen av Hässelbygårdskolan tagit del av betygskatalogen för vårterminen 2013. Av betygskatalogen framgår att rättelser och ändringar har gjorts utan att dessa har daterats och signerats.

Utredningen visar att det finns brister inom området bedömning och betygssättning. Verksamheten uppfyller därmed inte författningarnas krav och Stockholms kommun föreläggs att åtgärda bristerna.

Författning

7 och 15 §§ Skolverkets föreskrifter om betygskatalog (SKOLFS 2011:123)

Ledningsstruktur och organisering av utbildningen**Bedömning**

Stockholms kommun måste vidta följande åtgärder för att förbättra arbetet inom bedömningsområdet Ledningsstruktur och organisering av utbildningen.

- Se till att beslut om undervisning i svenska som andraspråk fattas utifrån en bedömning av elevernas behov av ämnet.
- Anordna undervisning i svenska som andraspråk för de elever som behöver det samt se till att eleverna bedöms utifrån kursplanen i ämnet.

Motivering

I skollagen anges att rektorn beslutar om sin enhets inre organisation och fattar i övrigt de beslut och har det ansvar som framgår av särskilda föreskrifter i denna lag eller andra författningar. Enligt skolförordningen ska undervisning i svenska som andraspråk anordnas om det behövs och i det fallet ersätter undervisningen i ämnet svenska som andraspråk undervisningen i ämnet svenska. Det är rektorn som beslutar om undervisning i svenska som andraspråk för en elev.

Andelen elever med annat modersmål än svenska i Hässelbygårdskolan är enligt skolans uppgifter cirka 80 procent. Enligt rektorn har ansvaret för att bedöma och besluta huruvida en elev ska läsa svenska eller svenska som andraspråk delegerats till lärare i svenska som andraspråk. I intervjuer med såväl nya som erfarna lärare i ämnet svenska och svenska som andraspråk framkommer att det finns oklarheter kring i vilket ämne eleverna ska undervisas i och ska bedömas mot. Vidare framgår att flera elever i årskurs 3 som under läsåret 2012/2013 undervisades och bedömdes enligt kursplanen i ämnet

svenska trots detta bedömdes enligt kriterierna för svenska som andraspråk på det nationella ämnesprovet. Dock bedömdes samtliga elever i årskurs 3 utifrån de nationella kunskapskraven i ämnet svenska i slutet av läsåret 2012/2013.

Vid intervjuer med lärare i grundsärskolan och av dokumentation som Skolinspektionen har tagit del av framkommer det att samtliga elever i grundsärskolan undervisades och bedömdes enligt grundsärskolans kursplan i ämnet svenska läsåret 2012/2013. I samma intervju uppger lärarna att flera av dessa elever haft ett eventuellt behov av att undervisas enligt kursplanen i svenska som andraspråk, men att skolan inte hade tydliga rutiner för att bedöma elevernas behov.

Vid intervjuer med skolledningen uppger Hässelbygårdsskolans rektor att skolan under vårterminen 2013 identifierade bristen på tydlighet i undervisningen i ämnet svenska som andraspråk som ett utvecklingsområde och att skolan sedan höstterminen 2013 påbörjat ett förbättringsarbete kring detta. Rektorns uppfattning är att skolan numera har goda rutiner för att avgöra vilka elever som ska läsa enligt grundskolans och grundsärskolans kursplaner i svenska respektive svenska som andraspråk. Vid intervjuer uppger dock skolans svensk- och andraspråklärare i grundskolan och grundsärskolan att arbetet med att bedöma elevernas behov av undervisning i svenska som andraspråk inte är klart och att mer tid och erfarenhetsutbyte behövs för att de ska känna sig trygga med sina bedömningar. Vid samma intervjuer framkommer att de inte har hunnit kartlägga alla elevers förkunskaper i svenska.

Skolinspektionens samlade bedömning är att det trots skolans ansträngningar fortfarande är oklart om alla elever som har behov av svenska som andraspråk i grundskolan och grundsärskolan får undervisning i ämnet och bedöms mot ämnets kunskapskrav.

Tillsynen visar sammantaget att det finns brister i skolan gällande ledningsstruktur och organisering av utbildningen. Verksamheten uppfyller därmed inte författningarnas krav och Stockholms kommun föreläggs att åtgärderna bristerna.

Författning

2 kap. 10 § skollagen

5 kap. 14-15 §§ skolförordningen, Lgr 11 2.7 Övergripande mål och riktlinjer, Bedömning och betyg

På Skolinspektionens vägnar

Anna Rydin
Enhetschef

Partow Khademi
Föredragande

Bilaga:

Bilaga 1 Allmänt om tillsynen

Allmänt om tillsynen

Skolinspektionen genomför regelbundet tillsyn i alla verksamheter och hos alla huvudmän. Tillsynen fokuserar på faktorer som har betydelse för en god lärandemiljö och för elevers möjligheter att nå målen för verksamheten. Tillsynen inriktas mot tre huvudområden: Elevernas utveckling mot målen, ledning och utveckling av utbildningen samt enskild elevs rätt. För enskilda huvudmän granskas även huvudmannaskap och godkännande.

Tillsynen av förskola, fritidshem och vuxenutbildning i en kommun är inriktad på hur kommunen tar sitt ansvar för verksamheten. I de fall fritidshem finns vid fristående skolor ingår de i tillsynen av skolenheten. Förskolor som drivs av enskilda huvudmän har fått sitt tillstånd av kommunen och det är därmed kommunen som har ansvaret för tillsyn av dessa.

Alla skolenheter besöks vid tillsynen. Vid den tredjedel av skolorna där Skolinspektionen bedömer att det är lägre risk för problem och brister granskas färre delområden och besöken görs under en halv dag. Övriga skolenheter granskas inom samtliga bedömningspunkter och under flera dagar.

Tillsynen grundar sig på dokument som exempelvis plan mot kränkande behandling, kunskapsresultat och annan information från Skolverkets nationella uppföljningssystem, besök i skolenheter och intervjuer. Oavsett tillsynsform ger Skolinspektionens granskning inte någon heltäckande bild av verksamheten utan ska ses som en bild vid det aktuella granskningstillfället inom de områden som ingår i tillsynen.

Efter tillsynen redovisas Skolinspektionens bedömningar i ett beslut. Redovisningen görs i form av avvikelserapportering vilket innebär att det endast är de bedömningspunkter där det förekommer brister som beskrivs i beslutet. För kommuner bedöms även ansvarstagandet som helhet för den utbildning kommunen bedriver. Innan ett beslut fastställs ges alltid huvudmännen möjlighet att ta del av och lämna synpunkter på sakuppgifter i besluten.

I de fall Skolinspektionen funnit brister har huvudmannen ansvar för att komma tillrätta med bristerna. Huvudmannen ska också redovisa de åtgärder som har vidtagits i för att åtgärda bristerna. För att följa upp huvudmännens arbete kan flera besök eller andra kontakter bli aktuella då Skolinspektionen också vill se effekter av de åtgärder som vidtas.

Mera information om den regelbundna tillsynen finns på Skolinspektionens webbplats www.skolinspektionen.se under fliken Inspektion.